

Vahva yhteiskunnallinen toimija ja sotaveteraanien puolestapuhuja, kanslianeuvos Holger Strandberg 100 vuotta

Sadan vuoden iän saavuttaminen on nykyisin huomattavasti yleisempää kuin vielä pari vuosikymmentä sitten. Silti jokainen tuon merkkipaalun saavuttaminen herättää edelleenkin huomiota. Näin on erityisesti silloin, jos satavuotiaalla on poikkeuksellisen merkittävä elämänura takanaan. Vaasassa 16.6.2024 sata vuotta täyttävä sotaveteraani, kanslianeuvos Holger Strandberg on tällainen henkilö.

Holger Wilhelm Strandberg syntyi Hangossa 16.6.1924. Ylioppilaaksi tulon jälkeen Strandbergillä oli edessä varusmiespalvelus ja osallistuminen jatkosotaan. Hän palveli linnoituspatteerissa ja yleni korpraaliksi. Strandbergin sotilasarvo myöhempien maanpuolustustehtävien jälkeen on kersantti. Sodan päätyttyä olivat edessä opinnot Svenska Handelshögskolanissa ja ekonomintutkinto vuoden 1948 alussa.

Työura Vaasassa

Strandbergistä tuli vaasalainen heti ekonomin tutkinnon valmistuttua. Täältä löytyivät sekä työpaikka toimintojaan sodan aikana Vaasaan siirtäneeltä Strömbergiltä että puoliso. Työrupeama Strömbergillä kesti 7 vuotta, Strandberg toimi siellä aluksi toimistopäällikkönä, myöhemmin sosiaalipäällikkönä. Vuodesta 1955 alkaen aina 1987 tapahtuneeseen eläkkeelle jäämiseen asti Strandbergin tehtäväkenttä oli terveysalalla eri tehtävissä. Hän toimi Svenska Österbottens Mentalvårdsdistriktin talouspäällikkönä, Vaasan Keskussairaalan talousjohtajana sekä lopuksi Vaasan Sairaanhoidopiirin hallintojohtajana.

Merkittäviä luottamustoimia

Mittava ura terveydenhuol-

Professori Aimo Tukiaisen veistämä marsalkka Mannerheimin ratsastajapatsas Vaasan Kaupungintalossa on pienoismalli suhteessa 1:4 Tukiaisen Helsingin patsaasta. Hovioikeudenneuvoksetar Alma Skog järjesti 1930-luvulla rahankeräyksen ratsastajapatsasta varten. Rahastoidut keräysvarat pysyivät käyttämättöminä 1980-luvun lopulle asti. Holger Strandbergin toimesta patsashanke viimein toteutettiin niin, että patsas voitiin paljastaa 6.12.1990. Kuva: Raimo Latvala

lossa toi Strandbergille suuren määrän asiantuntija- ja luottamustehtäviä sekä omalla alalla että yleishallinnossa. Oman alan luottamustehtäviä oli sekä kotimaisissa, pohjoismaisissa että kansainvälisissä järjestöissä. Strandberg on

kutsuttu mm. Punaisen Riskin ja Euroopan sairaalajohtajien järjestön kunniajäseneksi. Strandberg oli pitkään mukana myös Vaasan kunnallispolitiikassa. Tehtäviä riitti 35 vuoden aikana niin lautakunnissa, kaupungin-

hallituksessa kuin kaupunginvaltuustossakin. Valtuuston puheenjohtajana Strandberg toimi 12 vuotta. Strandbergin arvoihin kuuluu myös uskonnollisuus. Hän toimi kirkollisissa luottamustehtävissä kahden vuosikymmenen ajan.

Sotaveteraanityö ja maanpuolustus sydämen asiana

Strandbergin vahva isänmaallisuus sai hänet eläkevuosinaan keskittymään sotaveteraanien ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen hyväksi tehtävään työhön. Hän toimi Suomen Sotaveteraaniliitossa johtotehtävissä sekä paikallisella, alueellisella että valtakunnallisella tasolla lähes kahden vuosikymmenen ajan. Strandberg on ansioidensa johdosta Vasa Krigsveteraandistrikt – Vaasan Sotaveteraanipiiri rf:n kunniapuheenjohtaja ja Suomen Sotaveteraaniliiton kunniajäsen.

Vapaaehtoisen maanpuolustuksen alueella Strandberg kuuluu mm. Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf:n ja Vaasan läänin maanpuolustusyhdistyksen perustajajäseniin. Hän toimi ensiksi mainitun killan perustajapuheenjohtajana 17 vuoden ajan. Puheenjohtajakaudellaan hän organisoi yhteistyössä sotaveteraanipiirin kanssa hankkeen, jolla Vaasan Suojeluskunnan käytössä ollut ampumaradan paviljonki siirrettiin Puolustusvoimien entiselle harjoitusalueelle ja kunnostettiin veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen yhteiseksi kokous- ja juhlatilaksi. Kiltataloksi ristitty rakennus on ainoa jäljellä oleva fyysinen muisto vaasalaisista suojeluskuntajärjestöistä. Strandberg on killan kunniapuheenjohtaja ja maanpuolustusyhdistyksen kunniajäsen.

Vaikutuksiltaan kauaskantoisin Holger Strandbergin käynnistämistä ja johtamista pohjalaisista veteraanihankeista lienee työ Vaasan Sotaveteraanimuseon perustamiseksi. Vaasan Sotaveteraanipiiri käynnisti 1990-luvulla hankkeen viime sotiin ja veteraanien

aikaansaannoksiin liittyvän aineiston keräämiseksi pysyvää näyttelyä varten. Keräys tuotti aineistoa runsaasti myös sotia edeltävältä, koko itsenäistymiskehityksen kattavalta ajalta: autonomian aika, suojeluskunta- ja lottajärjestöt, jääkäriiliike, Vapaussota. Museon perustamiseksi käännyttiin Pohjanmaan Maanpuolustuskillan puoleen ja kiltta onkin vastannut museon ylläpidosta koko sen neljännesvuosisataisen olemassaolon ajan.

Holger Strandbergin pitkäaikainen ja ansiokas toiminta niin virkatehtävissä kuin merkittävässä asiantuntijajäseninä luottamustehtävissä on tuottanut hänelle runsaasti huomionosoituksia. Tasavallan presidentti myönsi hänelle kanslianeuvoksen arvon 1982 ja hänestä tuli Islannin kunniakonsuli v. 1986. Suomalaisen ritarikuntien kunniamerkeistä hänellä on Suomen Valkoisen Ruusun I luokan Ritari-merkki sekä Vapaudenristin Ritarikunnan 3. luokan Vapaudenmitali. Ulkomaisia kunniamerkkejä ovat mm. Kungliga Nordstjärneordenin Komentajamerkki ja Islannin Haukan Komentajamerkki.

Oma yhteistyöni Holger Strandbergin kanssa alkoi noin 30 vuotta sitten, kun hän alkoi vähitellen luopua luottamustehtävistään (veteraanityötä lukuun ottamatta) ja pyysi minua tiettyihin tehtäviin seurajakseen. Sain häneltä jatkuvasti isällistä tukea ja neuvoja niitä tarvitessani. Kuvailisinkin pitkäaikaisista yhteistyötämme tämän vuoden Kansallisen veteraanipäivän teeman sanoin: ”Veteraanien perintö turvataan – yhdessä onnistumme”.

Ilkka Virtanen